

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1925 november 11.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K., 1/3 évre 210,000 K., 1/4 évre 105,000 K., 1 hónap 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 255. szám

Nagy, szép és okos

beszédet mondott ma Baross János nemzetgyűlési képviselő a költségvetés kapcsán a nagybirtokokról, a latifundiumokról, a földbirtokrendezésről s mindarról, ami a földbirtokrendezés szava alatt hasat fogó kacagással meghuzódik.

De bennünket e pillanatban nem maga ez a földbirtokreform érdek. Hiszen akkor, amikor Baross János e kérdéssel kapcsolatban szomorúan, lemondóan és szemrehányóan nagyatádi Szabó István szellemét idézte, el is intézte e kérdést. Nem is az érdek, vajjon a holtkézi birtokoktól igazán elvesznek-e valamit, vagy sem. Mert hiszen abból a selyemkezetűs kezelésemből, amely a holtkézi birtokokokat a latifundiumok megszüntetése kapcsán simogatja, levonhatjuk a legszomorubb, vagy legtréfásabb konzekvenciákat.

Isten, ki a sziveket és veséket vizsgálja, látja, hogy milyen jätéka ez az egész dolog a politikai taktikának. Am a jó Isten nem avatkozik bele a politikai jätékba. Bizonyos az így is, hogy a földnélküliek földnélküliek maradnak a holtkézi birtokok állítólagos felosztása után is. Hiszen máris „nyugvópontra” kell vinni a kormányzó és kormánypart szerint az egész földreformot. És ha egyszer nyugvópontra van, akkor...

Nem, nem ez érdek. Az érdekel — hiszen Istenem végre is városiak vagyunk — hogy ezek a keresetlélküliek, akik a városok zárt falai közt élnek, mikor részesülnek abban a szerencsében, hogy öröklük is gondoskodjanak. Az iparosokra, a kereskedőkre gondolunk, akik most élethajál harcukat vívják. Akik a hamleti lét és nem lét kérdésén töprengenek, miközben az adókievető és felszólamló bizottság utolsó párnájuk fölött mondja ki a halálos ítéletet és az adóvégrehajtó már írja az árverési jegyzőkönyvet, mint gyászjelentésűt a becsületes évtizedes munka és fáradozás eredményének.

Meg vagyunk nyugodva, hogy a latifundiumok megtalálják mentességüket még a felosztásunkra hozott törvényben is. De hol keressék, hol találják meg mentességüket és oltalmukat az ipar és kereskedelem, amelyekről nagy és szép frázisokkal szavaljuk, hogy talpkövei, oszlopai az ország fennmaradásának és végül, vé-

gül nem hozunk törvényt a felosztásukra, de törvény nélkül dobjuk az ítéletvégrehajtó karjaiba, a megsemmisülésbe.

Igaza van Baross Jánosnak,

a holtkézi birtokból aligha lesznek birtokosok a nincstelenség, de a még tengődve meglevő iparból és kereskedelemből lesznek nincstelenség.

A demokratikus blokk az eddiginél szorosabb összefogással folytatja a harcot a reakció ellen

Budapest, november 10. A demokratikus blokk intézőbizottsága ma este 7 órakor értekezletet tartott, hogy állást foglaljon azokkal a kísérletekkel szemben, amelyek a blokk megbontására irányultak. Az értekezleten résztvettek Peidl Gyula, Vázsonyi Vilmos, Szilágyi Lajos, Rupert Rezső, Baross János, Nagy Vince, Hegy-megi Kiss Pál, Farkas István, Horváth Zoltán, Szakács Andor, Szabó Imre és Létay Ernő.

Az intézőbizottság Szilágyi Lajos elnökletével több óra hosszat tartó tárgyaláson behatóan megvitatta az összes aktuális politikai kérdéseket és a blokkban helyet foglaló összes pártok egyhangú hozzájárulásával a következő határozatot hozta:

„A demokratikus blokk intézőbizottsága egyhangulag megállapítja, hogy

a blokk kötelékének felbontására okot lenforogni nem lát.

Az egyes pártok között felmerült félreértéseket, amelyeket több oldalról igyekeztek szándékosan kiélezni, az intézőbizottság kiküszöbölte és arra az elhatározásra jutott, hogy

míg a reakció Magyarországon ilyen nagy mértékben jelentkezik, a blokkot fentartja, sőt szorosabb együttműködés céljából hetenként értekezletet tartanak.

amelyen az összes parlamenti és a parlamenten kívül eső akciókat megbeszéljük és a kormány által előterjesztett törvényjavaslatokat esetenként kijelölt előadó által ismertette részletesen megvitattja.”

Az értekezleten szóba került a nemzetgyűlés elnökének a Fábán—Gömbös-ügyben tanúsított magatartása is. E tekintetben az intéző bizottságban az a nézet alakult ki, hogy a nemzetgyűlés elnökének erkölcsi kötelessége lett volna Gömbös eljárását kritika tárgyává tenni.

A költségvetés vitáját illetőleg elhatározták, hogy

a vitában a blokk minden pártja intenzíven részt fog venni.

Értesülésünk szerint a blokkban helyet foglaló pártok nemcsak az együttműködést óhajtják az eddiginél is szorosabbra tenni, hanem az előjel szerint az eddiginél erősebb munkát akarnak kifejtetni.

Párttitkárságot szerveznek.

amely nemcsak a blokkban helyet foglaló pártok közti érintkezést és taktikai együttműködést biztosítja, hanem a párttitkárság lesz hivatva arra is, hogy a blokkon kívül álló tényezők közt, mint az ellenzéki pártszövetség hivatalos fóruma szerepeljen.

A vagyonváltás és a földbirtokreform csődje a nemzetgyűlés előtt

A vagyonváltásföldek 75 százalékát visszaajándékozták az ezerholdasoknak — „Az a probléma, hogy 1200 latifundiumtulajdonos éljen-e meg, vagy az egész magyar nemzet” — A városi lakosság lefizette a vagyonváltást 100 százalékban

Budapesti tudósítónk jelenti:

A nemzetgyűlés mai ülésén a költségvetés vitájában

Baross János tette szavát a földbirtokreform kérdését: Hegedűs Lóránt másfélmillió holdat kitevő vagyonváltást akart, ebből a latifundiumok befolyása egymilliót faragott le. A többi már elfogyasztották, lassan befolyt és elfolyt. A földigénylőket az állami uradalmakból kellett kielégíteni s a miniszterelnöki tisztságon halálraítelt középosztály, a földnélküliek és a munkanélküli ipari munkások halották, hogy vegyünk vándorbotot a kezükbe.

Kállay Tamás: Sokkal okosabb ember Bethlen, semhogy ilyet mondjon. Baross János: Frivol kiállítására a

törvénynek, hogy a vagyonváltásföldeket földreform céljaira használják fel. Ez néhány év múlva katasztrófa-ra vezet. Pár év múlva százezerszámra kell kidobni a földből azokat, akiket most földhöz juttattak. Május ott tartunk, hogy teheneket licitálnak el adóban.

A latifundiumok pedig kibújnak kötelezettségeik teljesítése alól.

A nagybirtokoknak módjában van 7,5 mázsa örökváltással visszaváltani a földet, amelyeket vagyonváltás címén igénybe vettek tőlük, azok ellenben, akik kaptak az államtól ilyen földet, évenként 8 métermzst kötelesek bér gyanánt fizetni. — Szóval teszi az 1000—1922. számú pénzügyminiszeri rendeletet, mely törvényellenesen kimondja, hogy

a háromgyermekes ezerholdas földbirtokos nem köteles földbevetni a váltást, hanem megválthatja.

Jószívűségi roham fogta el a pénzügyminiszer urat és visszaadta az állami vagyonváltásföldek 75 százalékát a szegény ezerholdasoknak. Ami itt hiányozni fog, a 10 holdon alulakon hozzák be, még akkor is, ha nyolc gyermekük van.

Még súlyosabb a 4171—1922. sz. miniszeri rendelet, amely megengedi, hogy a vagyonváltásföldekből levonják azokat a földeket, amiket 1922 április 30-ig az OFB igénybevette. Ez törvénytértés!

A városi ember lefizette a vagyonváltást száz százalék erejéig.

a középbirtokosoknak sem engedtek betudni semmit, adják vissza az ezerholdasok a törvénytelen rendelettel kapott váltásföldeket.

Eddig a nagybirtok mindössze 287 ezer holdat adott le 2,5 millió holdnyi birtokból. Huszonnyolcezer holdat fordítottak a kisbirtokok kiegészítésére. De ezeken is életképtelenek a birtokosok.

Igaz, hogy gabonát termel a nagybirtok, de tojást, tejet, zöltséget és gyermeket csak a kisbirtok.

Az ország földjének negyedrésze holtkézi birtok. A száz holdon felüli birtokok Csonka-Magyarország 55 százalékát foglalják el. A kisebbik fele marad hétmillió magyarnak. Magyarországot nem lehet így megmen-teni, csak úgy, ha 2000 holdon felül minden birtokot igénybevesznek a földreform céljaira.

Az a probléma, hogy 1200 latifundiumtulajdonos éljen-e meg, vagy pedig a magyar nemzet.

Határozati javaslatokat terjeszt elő: Alakítson a nemzetgyűlés parlamenti bizottságot a vagyonváltás ügyének megvizsgálására. A hitbizományok reformja, illetve eltörlése ügyében terjeszsen elő a kormány törvényjavaslatot s

a hitbizományokat sajátítsa ki 2000 hold maximum kivételével 50 éves törlesztési járadékkötvények ellenében.

Az így nyert földekkel a vagyonváltásföldeket kell kiegészíteni. — (Nagy taps a baloldalon.)

Klebsberg Kunó fői kultuszminiszer benyújtja a nemzeti köznevelődési alaphoz vonatkozó törvényjavaslatot.

Petrovics György egységspárti a növevelés feladatairól beszél, a színházi és sportlapok ellen.

Malasics Géza az előadóval szemben azt vitatja, hogy Magyarországon nincsen a szó szoros értelmében vett konszolidáció. Az infláció miatt, a mely a középosztályt is tönkretette, a munkásság életszínvonala nagy mértékben süllyedt. A kormány gazdaságpolitikájából semmi eredményt nem lát es az intézkedéseket kapkodásnak tartja. Majd az adórendszert bírálja. A javaslatot nem fogadja el.

Pikler Emil a következő szónok. A kormányzatnak olyan gazdaságpolitikára kell törekedni, amely munkalkalmat terem. Felhívja a kormány figyelmét a magánalkalmazottak helyzetére. Határozati javaslatban kéri, hogy nyújtson be a kormány törvényjavaslatot a magánalkalmazottak jogviszonyának rendezésére, ugyan-csak törvényjavaslatban kéri a vasár-napi munkaszünetinek, valamint a heti

36 óra munkaidőnek megállapítását, valamint azt, hogy az üzletek zárórátja este 6, az élelmiszerüzleteknél pedig este 7 órában állapítsák meg. Sürgeti a kisipari hitel folyósításának újból való megállapítását. Majd a nyugdíjasok kérdésével foglalkozik. Kéri, hogy terjesszen be a kormány törvényjavaslatot, amelyben a nyugdíjasoknak a szanalási törvény életbelépte előtti teljes nyugdíjárulékát biztosítja.

Határozati javaslatot nyújt be továbbá az 1926. évi májusra tervezett lakásfelzárkóztatás hatályon kívül helyezéséről, a forgalmi adó eltörléséről, a vámtarifák leszállításáról és a cukor kincstári haszonrészeseidének megszüntetésére vonatkozólag.

A miniszterelnök politikájában elmentmondás van, mert a külföldön demokratikusnak mutatja magát, viszont pedig reakciósan kormányoz. Mivel a kormányzatban a demokratikus irány hiányát látja, a költségvetést nem fogadja el.

Lendvai István személyes megtámadtatás címén kért szót.

Szeitovszky Béla elnök válaszában kijelenti, hogy Lendvai nyitott ajtókat döngtet, amikor arról beszél, hogy vértanúink és hőseink emlékét meg kell becsülni. Ismerteti a szöveg megváltoztatásának körülményeit. Lendvai öt személyében támadta meg, még pedig a sajtóban. Ha közjogi érzelme lett volna, tudhatta volna, hogy a Ház elnöksége, mint szuverén testület elnöke a bíróság elé nem mehet, esetleges sajtóper lefolytatásáért. Ezért nem nyilatkozott a sajtótámadásra. A nemzetgyűlés megnyilatkozott mellette ebben a kérdésben és ő nem kíván többé ezzel foglalkozni.

Elnök az ülést fél 8 óra előtt beárta.

Ismeretterjesztő előadások a Munkás Otthonban

A debreceni Munkás-Otthonban az idén is folynak az ismeretterjesztő előadások, melyeknek az a hivatásuk, hogy a munkásság között a tudást terjesszék s ismeretkörüiket gyarapítsák. Ezúttal a szakszervezetek vezetőségei az előadásokat azzal teszik változatossá, hogy minden előadásban a műsoron szavazatok, a dalárda énekszámai s egy 1 felvonásos kis színmű szerepelnek s az előadásokat pedig a helyi tudományos világ előkelőségei tartják.

Az előadások október hó 21-én vették kezdetüket s minden hét szerdáján tartatnak. A vezetőség az előadásokra idényjegyeket bocsátott ki, amelyek az év folyamán minden előadásra érvényesek s egy ily idényjegy ára szervezett munkások számára 5000 kor. Az eddig megtartott előadások oly nagy érdeklődést váltottak ki a munkásságból, hogy a látogatók alig férnek el a Munkás-Otthon tágas, nagy termében.

A mai, szerdai előadásban dr. Hadsz Imre reálgimnáziumi tanár fog előadást tartani „A babona” címmel. Ez iránt az előadás iránt még fokozottabb mértékben nyilvánul meg az érdeklődés, mert a fiatal debreceni tanár rövid itt tartózkodása dacára már igen jó hírnévre tett szert.

A további előadásokon is minden alkalommal oly tárgy előadások szerepelnek, melyek nagymértékben alkalmasak arra, hogy a munkásság értelmi nivóját emeljük s a legfontosabb társadalom- és természettudományi kérdések, valamint irodalomtörténeti előadások kerülnek sorra a szerdai esteiken.

— Előadás a mai magyar művészetéről. Dr. Lázár Béla, az Ernst-múzeum igazgatója a mai magyar művészetéről tart előadást csütörtökön délután 6 órakor a kollégium dísztermében. Jegyek Hegedűs és Sándornál.

Megjelent a rádió-rendelet

A magánrádió használati díja: havi 30000 korona

Budapest, november 10. A hivatalos lap szerda reggeli száma közli a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek rendeletét, mely a rádió-kérést szabályozza.

Az új rendelet megállapítja, hogy az államnak a távírda, a távbeszélő és az egyéb villamos berendezésekről meghatározott, fentartott jogok kiterjednek olyan berendezésekre is, amelyek jeleknek, írásnak, híreknek, képeknek és hangoknak villamosság útján fémvezeték nélkül, vagy fémvezetéken nagy váltakozású áramok segítségével, adásra, vagy vételre szolgál. Emellegyben bárkinek arra, hogy a magyar állam területén, ideértve a levegő-teret is, ilyen berendezést létesítsen, vagy üzemben tartson.

a kereskedelemügyi miniszter előzetes engedélyt kell megszereznie. Az engedély elnyerésére irányuló kérvényben pontosan meg kell jelölni, hogy a folyamodó milyen célra kér engedélyt.

Az engedély az engedély-okiratban meghatározott időre, legfeljebb azonban tíz évi időtartamra adható.

Ez a határidő azonban lejártá előtt meghosszabbítható. Ha valaki az engedélyt nem kapta meg, berendezését az engedély idő lejártá napjától számított

8 napon belül saját költségén tartozik leszerelni.

Amennyiben az állambiztonság, illetőleg egyéb fontos közérdek kívánja, a kereskedelemügyi miniszter a berendezést bármikor határozott vagy határozatlan időre

egészben, vagy részben betilthatja, lehetetlenné teheti,

az engedélyt visszavonhatja.

A m. kir. posta külön felhatalmazással ellátott közegei jogosítva vannak az engedélyezett berendezéseket bármikor felülvizsgálni, ellenőrizni.

A berendezést csak az engedély-ok-

iratban megállapított helyen és célra szabad üzemben tartani.

Közhasználatra szolgáló rádió leadó állomások, hírmondó állomások csak a m. kir. posta által létesíthetők.

A rádió hírmondó állomás által terjesztett mindenkinek szóló közlést (zene, ének, felolvasás és más hasonló szórakoztató, oktató anyagot, továbbá a mindenkinek jelzésű híreket bárki felveheti. Tilos azonban a felvett közléseket engedély nélkül iparszerűen felhasználni vagy terjeszteni.

Kizárólag vételre szolgáló rádió berendezések létesítésére, vagyis üzemben tartására engedélyt kaphatnak: minden magyar állampolgár, kereskedelmi társaságok, általában jogi személyek, 18 éven aluliak csak akkor, ha jogi képviselőjük beleegyeznek.

A rádió hírmondó állomások által terjesztett közlések vételére szolgáló vevőberendezések után rendes személyes használatért havonta 30 ezer koronát, kiterjesztett használatért, állandó nyilvános használat esetében belépődíj szedése mellett állandó bemutatásra vidéken havi 300 ezer korona. Nyilvános jellegű helyiségben belépődíj szedése nélkül havi 60 ezer korona. Zárt jellegű helyiségben belépődíj szedése nélkül havonta 45.000 korona. Vevőkészülékek előállításával vagy forgalombahozásával foglalkozók az előállítás, illetve előállítás helyén havi 45 ezer koronát, a rádió vevőkészülék előállításáért adott engedélyért havi 400 ezer koronát, a rádió vevőkészülékek forgalombahozatalára adott engedélyért havi 200 ezer koronát fizetnek. A használaton kívül helyezett készülékek lepecsételési díja 20 ezer korona.

A rendelet végül felsorolja pontonként azokat a tilalmakat, amelyeknek megszegése kihágást képez és két hónapig terjedhető elzárással és három millió koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. A büntetésen kívül a berendezést elkobozzák.

A jelen rendelet kihirdetése követő 15-ik napon lép életbe.

Hat milliárddal akarja Debrecen város haszonbérlióinek terhet csökkenteni

Haszonbéreket engednek el, csökkentenek s a fizetésre használatot adnak

Az általános panasz és az elmúlt gazdasági évben a legtöbb helyen mutatkozó rossz termés, amely egyes helyeken katasztrófálisnak mutatkozott, szükségessé tette, hogy a városi haszonbéreket revízió alá vegyék annál is inkább, mert a gazdasági konjunktúra legkedvezőbb idején még az előrelátó és tartózkodó gazdák is minden pénzt megajánlottak a haszonbérletekért. Az akkor megajánlott haszonbérek persze most már horribilis magasságnak a körülményekhez képest s egyes haszonbértek gazdálkodását lehetetlenné teszik.

Az azonban bizonyos, hogy Magyarországon sehol ilyen akció a haszonbérliók érdekében nem folyik, mint ez a mérséklési akció, amelynek keresztülvitele Debrecen város költségvetésébe 3062 millió korona pluszt iktat be és amellel 2839 millió koronát kiemel a költségvetésből s annak megfizetésére 5—10 évi halasztást ad.

Különösen fontos ez a kérdés a debreceni iparosok és kereskedők szempontjából, akik — ismeretes ez a dolog — a közterheknek lényegesen nagyobb részét viselik, akik a gazdálkodóknál sokkal rosszabb helyzetben vannak s ma már valóban a pusztulás ellen küzdelesek.

Tény az is, hogy eszelekedni kell valamit a gazdák érdekében.

A kiküldött bizottság javaslata a terhek 30 százalékát akarja levenni a haszonbérliók vállairól, de a gazdasági bizottság még ennél sokkal tovább menő kedvezményeket akar megadni.

A kiküldött bizottság hosszas tárgyalás és fontolgatás után hosszabb javaslatot készített, amelynek lényege

a következő: A bizottság figyelembe vette a túlmagas haszonbéreket és az ideai rossz terméseredményt. Javasolja tehát, hogy

a terményben kifejezett haszonbérek helyett pénzben kifejezett béreket állítsák s a körülményeknek megfelelő mértékű bért állapítsanak meg. Javasolja, hogy 1925. január 1-től számítva a buza egyenértéke helyett mázsánként 350.000, egy mázsa rozs helyett 250.000 koronát állapítsanak meg.

Igy a buza egyenértéke 24.24 aranykorona, a rozsé 17.24 aranykorona lesz, ami megfelel a békebeli paritásnak. Tíz olyan birtoknál, amelynek haszonbére különösen magas, 15—20 százalék haszonbérleszállítást javasol. Ezek a birtokok a következők: Dombos, Tornyos, Beton, Sárkut, Szikgyakor, teigazdaság, Istenföldje, Árokrét, Fried-féle, Gutti, Balog-féle. Ezeknél holdankint 25—130 kiló terményhaszonbérleszként ajánlanak.

Ezzel szemben a gazdasági bizottság messze túlméne több kedvezményt proponál, így javasolja, hogy a buza egyenértékét 300.000, a rozsét 200.000 koronában állapítsa meg a közgyűlés, a haszonbért a Gutti-teleki és a Fehér—Horny-birtokoknál is csökkentse s azonkívül az előkészítő bizottság által is javasolt haszonbérhátralékhasználatokat is adja meg a közgyűlés. Ezeket kivül — ugyanezt javasolja az előkészítő bizottság is, — négy birtok haszonbérhátralékából egy negyed évi összeget engedjenek el. A halasztást nyert összegek után, amelyeket ingatlanfedezettel, vagy váltóval kell biztosítani, 9 százalék kamatot kell fizetni.

A két javaslat hatalmas összegekkel különbözik egymástól.

Az előkészítő bizottság javaslata szerint a buzaegyenérték új megállapítása 1706 millió koronával csökkenti a költségvetésben fölvevett 9869 millió korona haszonbérbevétel, a bérleszállítás értéke 410 millió, a bérletengedés értéke 946 millió korona. Ez összesen 3062 millió korona, amivel az előirányzott bevétel csökkenni fog. Ugyanez csökkenti a költségvetési előirányzatot az elhalasztott bérek értéke, 2839 millió korona, amely összeg azonban váltókkal fedezhető lesz. A 3062 millió korona csak póthitelben nyerhet fedezetet.

A gazdasági bizottság nagyobb arányú leszállításai és csökkentései még egy milliárd különbözetet okoznának a költségvetésben.

Magában a gazdasági bizottságban is érezték, hogy a túlságos csökkentés nem egészen helyes és a határozat nem is volt egyhangú, mert kilencen szavaztak mellette és öten ellene.

A városnál is az a felfogás, hogy a gazdasági bizottság javaslata kivihetetlen s az tulment a határon.

Illetékes helyen kijelentették, hogy nincsen pénzügyi lehetősége a gazdasági bizottság által tervezett további

Króh-áruház

Dégenfeld-tér

Divatáru osztálya ajánl:

Sima gabarden ruhaszöveteket	35.—
Divatkokás ruhaszöveteket	34.—
Gyapju kazánokat 50 színben	78.—
Kabát velourt minden színben	178.—
Kalap bársonyokat 30 színben	78.—
Amerikai ruhaselymeket 50 színben	69.—
100 cm. széles selyemtényű belés libertyket	48.—

Árak ezer koronákban.

Pull-Over

angol bebujos mellény

hölgyek, urak, gyermekek részére

VARGA

Budapest,

Kossuth Lajos-u. 11.

és

Koronaherceg-u. 6.

teszálításnak. Így is rendkívül nehéz pénzügyi helyzet elé állítja a várost még az előkészítő bizottság javaslata is. Ez a javaslat egyébként ismét vissza akarja állítani a haszonbéréknél a buzavulutát, ami most, amikor stabil valutánk van, a valutánk semmibevevése volna.

A két javaslatot szerdán tárgyalja a jog- és pénzügyi bizottság.

Hitelszövetkezetet alapít a debreceni KÉKOSZ

A Kéziműparosok és Kereskedők Országos Szövetségének debreceni csoportja vasárnap délelőtt 10 órakor nagygyűlést tartott a Royal club-helyiségben. A gyűlést Mándóki Ferenc elnök vezette le. Több jóléti ügy elintézése után a taggyűlés elhatározta a **hitelüzemi segélycsoport** megalakítását.

Tárgyalták az adósérelmeket és elhatározták, hogy úgy ez ügyben, valamint a kötelező könyvvezetés ellen felírnak a központnak, hogy országos mozgalmat indítsanak különösen a kisiparosokat és kiskereskedőket érintően érintő kötelező könyvvezetés ellen. Az adósérelmek ügyében eljárt kereskedelmi és iparkamarának jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A vezetőség életre való eszme megvalósításán dolgozik, ugyanis az iparosságát és kereskedőket érlelő „**hitelszövetkezet**” megalapítását mondták ki és ez ügyben a hó 22-én lesz az alakuló közgyűlés. Nagy horderejű és fontos ez a mai viszonyok között, akkor, amikor a kisiparosság teljesen magára van hagyatva.

Humoros háborúság egy eladott csikó levágott farka miatt

A debreceni törvényszéken kedden délelőtt nagyon érdekes tárgyalást tartott **Serly Jenő** dr. büntető tanácsa. A vádlottak padjára egy álmosdi gazdálkodó, **Fülöp Márton** került, aki **Álmos Sándortól** 1.950.000 koronáért vásárolt egy három éves szép hosszufarkú csikót. A csikó árát Fülöp ki is fizette és meghagyta, hogy másnap vezessék a házhoz a csikót. Álmos el is küldte a csikót, de előbb rövidre vágta a farkát. Mikor Fülöp meglátta a levágott farkú csikót, nagyon dühös lett és követelte Álmostól, hogy fizessen kártérítést, mert mint mondta:

— Nagyon eleszfitotta kend a csikót és ha meg nem fizeti a fark árát, 5-6 millió koronájába kerül és még ülni is fog vagy fél évet.

Álmos komolyan vette Fülöp fenyegetését és elszaladt a csendőrhöz tanácsot kérni. A csendőrök tanácsára aztán Fülöp ellen megindította zsarolásért az eljárás.

A mai tárgyaláson a két gazdálkodó már nem haragudott egymásra és Álmos kijelentette:

— Én már nem kívánom Fülöp megbüntetését, mert hiszen abban igazsága volt, hogy fark nélkül nem volt olyan szép az a csikó, aztán meg a farkával együtt vette meg.

A tárgyalás során **Kádár István** dr. ügyész eljött a vádat és az eljárást megszüntették Fülöp ellen, aki nek általános derűltég közben kiadta a rendelt a bíróság a csikónak büntelként lefoglalt farkát.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Szelényi Dezső debreceni ügyvéd írodáján november hó 15-én Széchenyi uca 10. számú házból Dégenfeld tér 3. szám alá helyezi át.

Ujból megfélebbezték a zsidógimnázium építési segélyét

Azért nem kell adni segélyt, mert kauciót tettek le a zsidók a csodarabbiért

Ismeretes, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága tavaly decemberében tartott közgyűlésén 10.000 aranykorona segélyt szavazott meg a zsidógimnázium létesítendő épületének emelésére. Felelősség folytán a belügyminiszter ezt a határozatot feloldotta, de a törvényhatósági bizottság ama felfogásnak hódolva, hogy

a kulturának tesz szolgálatot és kötelességet teljesít a művelődéssel szemben, legutóbb tartott közgyűlésén fenntartotta korábban hozott határozatát és a tizezer aranykoronát újból megszavazta.

Ezt a határozatot Bakóczy Gábor és öt társa megfélebbezte.

Azon, hogy Bakóczy Gábor és öt társa a határozatot megfélebbezték, nem szabad csodálkozni. Sőt. Mert hiszen most is, amikor mindenhol, ahol hazáját szerető és féltő emberek élnek s ott is, ahol hozzánk melegszívű külföldiek szólnak meg, azt halljuk, hogy végre félre kell tenni mindenféle különbségkeresést, ki kell küszöbölni minden ellentétet alkalmas anyagot s mindenkinek vállvetve egymás mellett kell dolgoznia. — akkor is akad még olyan ember, akinek fülebe lassan jutnak el ezek a hangok, ezek a beszédek, a jobb meggyőződés ereje. Azért — mondjuk újra — magán a felelősség tényén elcsodálkozni nem kell. Mindenkinek legyen meg a maga kisded öröme. Ha ez öröm.

A felelősség megokolása azonban nem megvetendő. Egyszerűen csodálat-

raméltó. Már annyiban, hogy milyen csodálatraméltó megokolást tudtak felsorakoztatni a felelőbezők.

A zsidógimnázium építése — mondják —

nem kulturszükséglet, mert nem régi intézmény, hanem új dolog lenne

és a cionizmus erősödése idején alkalmas lenne arra, hogy az ellentéteket kíméljétsé. Éppen azon a közgyűlésen, amelyen megszavazták, a polgármester egy napirend előtti felszólalásra adott válaszában kijelentette, hogy nyolc és fél milliárd deficit lesz a költségvetésben, ez pedig felborulással fenyegeti a város háztartását. A városnak vannak olyan szükségletei, amelyek halaszthatatlanok. Így a lakásépítés, a tisztviselők fizetésemelése, a nyugdíjak emelése. Számtalanszor megtörtént, hogy kegydíj iránt beadott kérvényt elutasítottak azzal, hogy nincs pénz. Végül — et nunc venimus... itt ütközik ki a szeg a zsákból — hivatkozik a felelőbező arra, hogy

az olaszliszkai csodarabbi szabadlábrahelyezése idején a 600 millió korona kauciót rövid idő alatt össze tudta hozni a zsidóság, de ilyenre, mint a zsidógimnázium, nincs adományozási készsége a zsidóságnak, mert ezt a befektetést nem látja elég jó kamatozásúnak.

Ez a felelőbező megokolása s ez csak elég; kell ennél több, komolyabb, hatalmasabb érv?

Az egységes párt mai értekezletén bemutatták a valorizációs javaslatot

Budapest, november 10. A Keresztény-, Kiszgazda-, Földműves- és Polgári párt ma este pártértekezletet tartott. Napirend előtt **Bud János** pénzügyminiszter szólt fel. Ismertette a valorizációs törvényjavaslatot. Ebben a törvényjavaslatban — ugymond — benne van mind az a tragikum, ami az országot érte a háború következtében. A törvényjavaslatot kifejező bizonyára nem alkalmas arra, hogy osztatlan tetszéssel találkozzék. Boldog volna, ha ezen a téren is mindenki számára megnyugtató kijelentéseket tehetne. Óvatosan kell kezelni ezt a kérdést, mert itt nagyon könnyen lehet érzelmi alapon olyan engedményeket tenni, amelyekkel többé-kevésbé jóvátenni nem lehet. Meg van szabva a határ, ameddig el lehet menni.

Majd **Térffy Gyula** kuriai tanácselnök, a javaslat szerkesztője, tért át a javaslat részletes ismertetésére. A javaslat elsősorban azokkal a tartozásokkal foglalkozik, amelyek az átértékelésből ki vannak zárva. **Ilyenek a készpénzkölcsönök, ideértve a takarékpénztárak, folyószámla egyenlegét, váltót, csekken és kereskedelmi utalványon alapuló tartozást, a záloglevél, fix kamatozású értékek, szövetkezeti üzletrészek, értékpapír szelvények, biztosítási szerződésen alapuló tartozást, kivéve az életbiztosításokat, amelyekről külön intézkedés van.**

Nem kerülnek továbbá valorizálás alá az államnak és törvényhatóságoknak minden tartozása, kivéve az ingatlan kisajátításból, bérleti vagy haszonbérleti viszonyból, balesetből vagy tiltott eseményből származott kártérítésből felmerülő és nemzetközi egyezményen alapuló tartozásokat.

Ami a többi tartozásokat illeti, a javaslat irányelveket állít fel, amiket a bírónak a körülményekhez képest alkalmaznia kell. Így figyelembe kell venni mindkét félnek vagyoni helyzetét, azt, hogy az adós tartozását hogyan tudja felhasználni, hogy meggazdagodott-e, hogy az adóst nem terhelje vétkes késelelem és hogy a valorizáció egyik fél vagyoni romlását se okozza.

A magánalkalmazottak nyugdíját a javaslat különféle módon szabályozza, aszerint, hogy a nyugdíj fizetésére kötelezett 1914-ben fennálló részvénytársaság vagy szövetkezet-e vagy pedig más személy. A részvénytársaságnál meg kell állapítani a társaságnak az 1914. évi tiszta vagyonát és az új felértékelési rendelet szerint készített mérlegnyitó mérlegben kimutatott tiszta vagyonát. E két mérlegben kimutatott tiszta vagyon arányszámát adja meg azt a mértéket, amelynek segítségével az alkalmazott nyugdíját valorizálni lehet.

15 év óta

a legjobb a kabaré műsor a

Terézköruti Szinpadon

Budapest

Telefon 65-54.

Kezdete fél 9.

Leszállított helyárak.

Az életbiztosítások valorizálása úgy történik, hogy a biztosító társaságok kötelesek díjtartalékaikat, továbbá jövedelmük egy részét az állami felügyelő hatóságnak átadni. Ebből beosztási alapot létesítenek és ezt az alapot fogják 32 év folyamán az igényjogosultak között felosztani.

Az értekezlet több kisebb jelentőségű aktuális ügy tárgyalása után az éjféli órákban ért véget.

„A bombamerénylők büntetése csak halál lehet”

Kéhler főügyész helyettes a táblai tárgyaláson nem talált mentőkörülményt Márfiék számára

Budapesti tudósítónk jelenti: Márfiék pörében a tábla előtt ma a perbeszédre került a sor.

Kéhler Béla főügyész helyettes hangsúlyozta a bűnper fontosságát. Reszletesen kifejté ezután, hogy Márfiék mentőadatok nem produkáltak mentőbizonyítékot.

— Aki vallási fanatizmusból, politikai gyűlöletből emberéletre tör, — jelenti ki a főügyész helyettes —

nemcsak közveszélyes egyén, de réme a társadalomnak.

— Akármennyire is kutatott enyhítő körülmények után, ilyeneket nem tudott találni, ellenben súlyosbító körülmények bőven vannak. Ilyen először a bűnhalmazat, nyolc ártatlan ember élete, huszonhárom ártatlan ember testi, épségének megrongálása, a társadalmi és felekezeti béke megrongálásának tendenciája, a nemzet hitelének és az ország érdekeinek óriási erkölcsi kára.

A büntetés ezért nem lehet más, mint a halál.

A halálbüntetés alkalmazásától a királyi ítélőtáblának sem lehet eltérni. Az elsőbíróság marasztaló ítéletének helybenhagyását, a felmentő ítélet semmisítését és ezekben a bűnösség kimondását indítványozza ezután a főügyész helyettes.

Márfi védője, dr. Dániel Sándor, Szász védője, dr. Hindy Zoltán, majd dr. Vasek Ernő beszéltek ezután. Incidens csak Vasek beszéde közben fordult elő. Dr. Vasek, amikor a rendőrségi nyomozás munkájáról beszélt, megjegyezte, hogy

Schweinitzer rendőrkapitány Németh József pincérnek 40—50.000 koronákat adott.

Nem folytathatta tovább, mert Nyiró elnök közbeszólt:

— Ne méltóztassék gyanúsítani, ne tessék olyan dolgokat állítani, amiket nem tud bizonyítani.

— A főtárgyalás folyamán — válaszolta Vasek — kétszer is Schweinitzer szemébe mondtam, hogy hazudik, mire még a tárgyalási elnök től rendentasítást sem kaptam.

— Ne tessék személyeskedni, — szól most már erősebben az elnök. — Különösen távollevőkkel szemben.

A délutáni órákban a tárgyalás véget ért. A többi védő holnap mondja el beszédét.

— **Kölesön a gazdáknak tenyészállatokra.** A földművelésügyi miniszter értesítette a debreceni gazdasági felügyelőiséget, hogy Hajdumegye területére a gazdák részére 500 millió korona kamatos hitelt nyújtott tenyészállatok beszerzésére. A kölesön egy évre szól.

— **A távirati pénztalványozás,** valamint a sommás (belföldre 1 millió 400.000, külföldre 280.000 korona értékig) csomagok feladásának megkönnyítése céljából a mai naptól kedve távirati postautalványok a helybeli 1. számú postahivatamál, (Ferenc József ut 36.) sommás csomagok pedig a pályaudvari postahivatamál hétköznapokon 18 órától 21 óráig a rendes díjakon felül darabonként 3000 korona külön díj fizetése mellett feladhatók. Az időntuli távirati feladási osztályánál vétetnek fel. Postahivatal Debrecen 1.

A Magyar Városok Országos Kongresszusa a beteg- ápolási adók átruházása ellen

Hegymegi Kiss Pál interpellál ebben az ügyben a nemzetgyűlésen

Ismeretes, hogy a kormány a betegápolási és gyermekvédelmi terheket a törvényhatóságokra hárította. E rendeleti intézkedés ellen a törvényhatóságok egymásután foglaltak állást, így Hajdúvármegye is, amely annak végrehajtását megtagadta és a rendeletet törvényellenesnek deklarálta.

Hétfőn foglalkozott e kérdéssel a Magyar Városok Országos Kongresszusának közgyűlése is, amelyen Debrecen városát Vádray István dr. polgármesterhelyettes képviselte.

A közgyűlésen megjelent Hegymegi Kiss Pál, Debrecen nemzetgyűlési képviselője, Bárczy István és Wolff Károly is. Hegymegi Kiss Pál kifejtette, hogy a rendelet sérelmes és hogy a betegápolás és gyermekvédelem elsősorban állami feladat.

Bárczy István és Wolff Károly ugyanilyen értelemben szólaltak föl a kongresszus kimondta, hogy a gyermekvédelem és betegápolás állami feladat s így annak költségeiről gondoskodjék az állam. Elhatározta a kongresszus, hogy küldöttséget menteszt a kormányhoz, amelytől a rendelet felülgészítését kéri.

Hegymegi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselő különben ez ügyben már holnap, vagy ha ez technikai okok miatt nem lehetséges, a legközelebbi interpellációs napon interpellálni fog. E tárgyban a következő interpellációt jegyezte be:

„A kormány az 1898. évi XXI. t.-c. az 1901. évi VIII. t.-c., az 1901. évi XXI. t.-c. s az ezekben nyert felhatalmazás alapján kibocsátott rendeletek egyrészt hatályon kívül helyezésével 4100—1925. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, mely szerint az országos betegápolási alapot, az államkincstárt terhelő nyilvános betegápolási költségeket a törvényhatóságokra, illetőleg a községekre hárította át. Hasonlóképpen intézkedett a gyermekvédelem költségeinek fedezése tekintetében is.

E rendelet ellen a törvényhatóságok egyre-másra szólalnak fel, tagadják meg a végrehajtást, sőt Budapest székeséfvárosi közönsége garanciális panasszal is élt.

A kiadott rendeletet törvényellenesnek tartom, mert

nem ismerem olyan jogszabályt, mely a magyar kormányt felhatalmazta volna arra, hogy az autonómiát a törvényekben előírt kereteken túlmenvő terhek viselésére kötelezhesse.

A kormány ezzel a rendeletével az 1924. évi IV. t.-c.-ben a részére biztosított rendkívüli hatáskört is túllépte.

Az autonómia hárított eme jogtalan teher súlyosan veszélyezteti az önkormányzati közilleték háztartását, a betegápolással és gyermekvédelemmel járó költségek viselése tekintetében aránytalanul igazságtalan helyzetet teremt.

Végül nemzeti és szociális szempontból is

súlyos kifogás alá esik a rendeletben tervezett ezen eljárás, mellyel a kormány a tisztára állami feladatot képező kötelesség-terhelést terhe alól jogtalan alapon kíván szabadulni,

holott a fentemlített célokat szolgáló

jövedelmek burkoltan ma is szedettek.

E tényállás alapján a magyar kormányhoz a következő interpellációt intézem:

1. *Hajlandó-e a kormány a 4100—1925. M. E. szám alatt kiadott rende-*

letét az országos óhajnak megfelelőleg hatályon kívül helyezni?

2. *Hajlandó-e a kormány a nyilvános betegápolás és állami gyermekvédelem és az ezekkel járó terhek viselése tárgyában sürgősen törvényjavaslatot előterjeszteni, mely törvényjavaslatban az államot terhelő eme legnehezebb kötelek ellátása felől megfelelő gondoskodás történik?*

A városok kongresszusán elhangzottak szerint a pártok a városok mellett vannak.

Oláh Gábor új szépségelméletet mutatott be a Tisza István Tudományos Társaságnak Lósy-Schmidt Ede főmérnök a hortobágyi kőhidről

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya kedden délután a kolégium előkelő közönséggel megtelt dísztermében felolvasó ülést tartott, melynek előadói Oláh Gábor, a kiváló író és esztéta és Lósy-Schmidt Ede főmérnök voltak. Az ülést dr. Láng Nándor egyetemi tanár, osztályelnök nyitotta meg.

Oláh Gábor A művészi alkotás lélektana című legújabb munkájának részleteit mutatta be, az érzelemről szóló és az összefoglaló fejezetet.

Bevezetésül leszögezte, hogy a művészi alkotáshoz elsősorban bizonyos hangulatállapot, másodsorban a képzetek gyors, különös kapcsolása szükséges, tehát a legfontosabb az érzelem és a képzet. Az érzelem a tudatalatti őstalaja a léleknek, innen bukkan fel a termékenyítő gondolat. Legáltalánosabb csoportja az öröm és fájdalom s itt Petőfi, Leopardi és Horatius hozta fel példakul s különösen szépen fejtette az öröm kiterjesztő, feltörő hatalmát Beethoven IX. szimfóniájával kapcsolatban.

Nagyon érdekes a természetérzés szerepe a művészi alkotásban. Ez is az ugynevezett modern érzések körébe tartozik, mert az érzéseknek is külön életük van, fejlődnek, differenciálódnak. A görög irodalomban a természetérzés csak a vallásos érzéssel kapcsolatosan jelentkezik, a szimpátiás elemet a rönesszansz vitte bele.

A magyar költészetben Balassi lírája énekel először a természetet:

ezek már rönesszansz színek. Az igazi szimpátiás természetérzés a romantikusokkal kezdődik. Petőfi és Csokonai egynek érzik magukat a természetben s Arany is rendkívül pontos festője: nála ez esztétikai érzés. Ady-nál a természet tiszta szimbolummá válik, úgy hogy a természettel teljesen egynek mondható.

A művészi alkotás az érzelem, képzet és kifejezés összefonódó munkájából áll elő, ezen át emelkedik az esemény a beteljesedésig: a művészi alkotás nagy lelki feszültség feloldódása szépség formájában. Az érzelmek jelentősége az egyéniség kialaku-

lásában is nyilvánvaló, mert az egyéniség annyi, mint világnézet. Ebből a szempontból megkülönböztethetünk optimista és pesszimista, individualista és szocialista, idealista és materialista, konzervatív és progresszív, világosan és homályosan látó és tendenciózus és tendencia nélküli művészetet. A világnézet bizonyos egyéni szint ad a művész egész munkájának. Az érzelmek másik fontossága, hogy a tudattalan mélyében rejlik az intuáció, a művészetben és tudományban is az igazi teremtő erő.

A XX. században a nagy érzések is differenciálódtak.

A lírai költészet három alapérzése, a természetérzés, szerelem és mulandóság érzése megvolt már a középkorban is, de ma egynek-egynek változatai között nagyobb a különbség, mint valaha a három között. Ujabbban a társadalmi és esztétikai érzések indultak erősen fejlődésnek.

Az érzelem azonban csak a képzetet tükrében válik művészeté, az érzelemnek szentéletűs képi a fantázia ad, ennek képiében jelennek meg a művészi elemek s itt igen szépen mutatott rá az illusztris előadó Vörösmartyi fantáziájának zenei, Wilde festői és Petőfi mozgás, drámai jellegzetességére. A képzetet illetettség a belső sugallásnak az a pillanata, amikor az eszme formába kristályosodik: a fantázia legszebb képei is csak elszáradó árnyak volnának a kifejezés nélkül.

Képzleti képe mindenkinek van, de szép alakot csak a művész álmainak.

A formát — különösen a képzőművészetben — erősen determinálja az anyag, az igazi nagy művész azonban mindig új formát is hoz. A kifejezés művészet az irodalomban a képzetektől függ; nagy költő el sem képzelhető a formai kifejezés gazdagsága nélkül. Forma dat esse rei. A művészet lényege is a formában rejlik, mert a művészet annyi, mint megnyilatkozás. Megnyit lélekbe csak a képzet képén át pillanthatunk, a művészi kifejezés a megnyitott lélek beszéde.

A művészi alkotást nem hasznosági cél hívja létre, hanem vágy a szépség után.

De mi a szépség? Kant híres meghatározása nagyon határozatlan, mert csak a szépség ránk tett hatásáról ad számot. A művészi alkotás a kifejezés, a fejlődés lélektani folyamata, az érzelem, képzet és kifejezés, tehát bizonyos lelki elemek szakadatlan mozgalmából áll. A művészi alkotás lényege az a szépség, ami az élet mozgalmának mintegy sürített mása, hiszen az élet maga is mozgalom. A művészi alkotás annyi, mint egy eszménynek formába öntése,

a művészi szép tehát annyi, mint eszményi mozgalom.

Az igazi művészi alkotás mindig az életet, a mozgást ábrázolja s a művészek így az emberi élet előrevivói.

A mélyreható előadást, különösen a szépről szóló kitűnő befejező részletét, a közönség zúgó tapsal honorálta. Az osztály nevében dr. Láng Nándor elnök fejezte ki köszönetét Oláh Gábornak, kiemelve, hogy az előadás annál érdekesebb volt, mert Oláh Gábor maga is a magyar nyelv egész területén elismert, nagyra becsült mestere az írói művészetnek.

A hortobágyi kőhid

Lósy-Schmidt Ede főmérnök a hortobágyi kőhidről tartott igen érdekes előadást, amelyben a hid építésének története mellett műszaki szempontból ismertette a híres hortobágyi hidat. Bevezetésül a hidépítéssel felődését vázolta, majd rámutatott arra, hogy a történelmi Magyarország leghosszabb közúti kőhidja a Hortobágy folyó feletti. Évszázadokon keresztül fahíd állott itt; legrégebbi adat egy 1346. évi oklevélben olvasható, majd az 1699, 1704. és 1738. évi tanácsi jegyzőkönyvekben. A hortobágyi fahíd azonban gyakran szorult javításra s így 1824 elején elhatározták, hogy állandó kőhidat építtetnek. A tervezést és a költségvetést akkor el is készítették, de a felépítéssel csak 1827-ben kezdtek komolyan foglalkozni. Három debreceni építőmestertől kértek ajánlatot: Povolny Ferenc és Köhler György 28.000, Litsmann József 33.000 forintot költségvetést adtak.

A habarost trachit és mészkőporból készítették s ennek a kőanyagának fehér színe után került a népkára az, amit Jókai is megörökített a Sárga rózsában, hogy tejfel ojtották a meszet s azért áll olyan erősen a hid. Az építéshez 400.000 téglát égettek, a követ Gömör- és Huntmegyéből és Tokajból szállították.

Az építéshez 1827. augusztusában írtak hozzá.

s a következő év elejére már mindkét oldalon felépített Litsmann építőmester két-két pillért. A királyi jóváhagyás azonban csak 1828 májusában érkezett le, így egy évig az engedély késése miatt, majd a Hortobágy magas vízállása s az 1831-iki nagy kolera miatt késlekedett az építés, úgy hogy csak 1833 július 21-én készült el teljesen a kőhid, amelynek építése így hét évig tartott.

A hid az oldalfalak között 92.13 méter hosszú, kilenc nyílása van, egyenkint 8.52 méter szélességgel.

Ma már elég két nyílás is, de akkor a Tisza még szabályozatlan volt s így a vizet a Hortobágy vezette le, ezért kellett kilenc nyílásra építeni a festő, monumentális hortobágyi kőhidat.

Láng Nándor dr. osztályelnök melegen szavakkal köszönte meg a nagy tudással és alaposággal írt monográ-

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek,
selymek, divatflanelok és mindenféle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK
naponta érkeznek!

Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kíséreni!

Aszódi és Róth divatáruháza

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.
Tisztviselőknél 5% kedvezmény!

fiát, amellyel — mint mondotta — mintegy régi adósságunkat róttuk le a hortobágyi szép híddal szemben és kifejezte azt a véleményét, hogy a szép monográfia mennél előbb megjelenik a társaság kiadványai közt.

Az osztály ezután zárt ülést tartott.

HIREK

— **A miskolci polgármester Debrecenben.** Hodobay Sándor dr., Miskolc város polgármestere kedden Debrecenben volt. A Széchenyi-ünnepről hazatérteben látogatta meg a várost, autója a Hortobágyon megakadt s a polgármester bejött Debrecenbe, ahol Magoss György polgármesternél tett látogatást.

— **Az egyetem irancia szemináriumának irodalmi délutánja.** Az egyetem franciaszakos hallgatói tekintettel az első előadások sikerére, a II-ik előadás sok kedves számmal bővült műsorának alapos előkészítésére végett az e hó 16-ára tervezett irodalmi délutánukat dec. 8-ik napjára halasztották el. Azok, akik helyüket a fél év három előadására biztosították, jegyüket a január hó elején tartandó III-ik délutánra érvényesíthetik. Közlekedési programot mind a II-ik, mind a harmadik előadásról a jövő hét folyamán közöl a rendezőség.

— **Ötven libát löttek a főhercegi vadászaton.** Megirtuk, hogy Albrecht főherceg libavadászatra jött Debrecenbe. A kétnapos vadászaton eredménye ötven liba volt. A vadászaton részt vettek Orczy báró, a főherceg fővadászimestere, Hadházy Zsigmond dr. főispán, Magoss György dr. polgármester, ifj. Magoss György dr., Steinfeld István.

— **Pályázati felhívás építésre.** A kereskedelmi és Iparkamara felhívja az építőiparosok figyelmét arra, hogy Szolnok város a szolnoki tiszparton felépítendő fürdő, szálloda és vendéglő, valamint egy 3 emeletes bérház építését határozta el. A pályázatot úgy generálisan, mint munkanemekre egyenként be lehet adni. Az ajánlatokat folyó évi november hó 25-ig kell beadni. Részletes pályázati feltételek a kamaránál megtekinthetők.

— **A Templomegyesület V. bibliaköre** a szokott helyen és időben a Tanítói Otthonban (Kálvin tér 17) szerdán este fél 6 órakor lesz.

— **A külföldi alkalmazottak és munkások ellenőrzése.** Az idegen ellenőrzés szabályait tartalmazó rendelet azt a munkaadót, aki tiznél több külföldit foglalkoztat, kötelezi, hogy ezekről külön névjegyzéket vezessen és azt az ellenőrzést teljesítő rendőrhatalósági közegnek bármikor előmutassa. Mivel hogy ez a rendelet igen sok vállalatot érdekel, felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a rendeletet a Kereskedelmi és Iparkamara Debrecenben az érdekelte vállalatoknak díjmentesen rendelkezésére is bocsátja.

**Libahus 24000 korona,
aprólék 16000 korona
Kornhauser Adolfnál,
Simonffy-u. 5., kapujárá.
Telefon 4-12.**

Kettős szerelmi öngyilkosság a Bercsényi ucai éjjeli mulatóban

Halics Mária sósavat ivott, mert azt hitte, hogy szerelmese belehalt sérülésébe

Megirtuk már, hogy a Bercsényi uca 8. szám alatt levő éjjeli mulatóban Kovács Sándor 24 éves kocsifényező egy tűzér szuronyával részeg állapotban hasba szurta magát. A súlyosan sérült fiatalembert alig vitték el a mentők, máris egy újabb öngyilkossági kísérlet történt a mulatóban.

Az a leány ugyanis, aki miatt Kovács hasbaszurta magát, éjszaka három óra után sósavat ivott.

A házbeliek csak később vették észre a leány öngyilkossági kísérletét és értesítették a mentőket, akik az eszméletben állapotban levő leányt kiszállították az egyetemi belgyógyászati klinikára. A szerencsétlen leány, Halics Mária, a kihallgatáson azt adta elő, hogy

azért akarta magát eldobni az életet, mert nagyon szerelmes volt Kovács Sándorba, akiről azt

hitte, hogy sérülésébe belehalt.

— Nem tudtam elviselni — mondta — hogy miattam meghaljon és én is követni akartam a halálba.

Az éjjeli mulatóban lejátszódott kettős öngyilkossági kísérletnek az előzménye az, hogy a rendezőség intézkedése alapján a leánynak rövid időn belül el kell hagynia Debrecen és az elutazás felett összeveszett a két szerelmes a vasárnap esti találkozásuk alkalmával. Kovács Sándor hétfőn éjszaka útra felkereste a leányt, de még mielőtt beszélhetett volna vele, társai azzal fogadták, hogy már elutazott a városból. Kovács erre a hírre szurta magát hasba. A két szerelmes állapota nem nagyon súlyos és sérüléseiket rövid időn belül ki fogják heverni. A leány állapota már annyira jóra fordult, hogy a klinikáról lakására is szállították és ott ápolják. Kovács Sándor sérülésével még pár héttig ágyban marad.

— **A Székely Társaság műsoros táncestélye.** A Székely Társaság szombat esti táncal egybekötött műsoros estélye iránt városszerte igen nagy az érdeklődés. A rendezőség felkérésére a büfé vezetését Sass Béláné és Garda Rezsőné urnök voltak szívesek vállalni. Teánál: Schéser Ernőné, dr. Horvay Róbertné, Rézner Mihályné, Suhajda Béláné, dr. Boldizsár Kálmánné, Bárdos Gézáné, dr. Szeremley Béláné; az ital és pezsgőnél: Ady Lajosné, dr. Benkő Gézáné, dr. Szaplonczay Gyuláné, Demjanovich Miklósné, Egyed Jánosné, dr. Nagy Lászlóné, Szentmiklósi Jenőné, Kardos Gyuláné, Bosznay Dezsőné, dr. Papp Ferencné, Olsavszkyné, Hendel Maresa, dr. Lakatos Gráborné, az ételkiosztásnál: Benkő Jánosné, Telegdy Szeréna, dr. Balogh Istvánné, dr. Tóth Endréné, Horváth Antalné, Koncz Aurélné, dr. Tankó Béláné, Szakács Mózesné, Medgyesy Pálné, dr. Vekerdi Béláné, Ferenczy Miklósné, Marka Istvánné, Halász Gráborné, Kólló Gézné, dr. R. Kiss Istvánné, dr. Tóth Béláné, Kelemen Ernőné, Vásáry Erzsike, dr. Darnó Jenőné, dr. Veres Lajosné, dr. Tervej Tamásné, dr. Illyetalvy Vitéz Gézáné, Major Mihályné, dr. Szilvassy Zoltánné urnök segédkeznek. A rendezőség arra kéri a gyűjtőben természetben adományokat felajánlott urnöket, hogy ez adományokat papírtálcákon szombaton délután 2—5 óra között a Bika szálloda disztermébe küldjék fel. Az I. és II. üléshelyek mind számozva vannak.

— **Megkezdődött az adóanyagok és adótárgyak összeírása.** Az 1926. évi adókövetések előkészítő munkája az összeírás kezdetét vette. A fehér színű összeírási ívet az összeírandó fél lakásán, a zöld színűt az üzlethez, műhely, raktár stb. helyén kézbesítik ki. A gyűjtőívet pontosan ki kell tölteni s azt kitöltés után a helyszínen össze fogják szedni. A föltett kérdésekre pontos és szabatos választ kell adni.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam** nagyszerű bemutatkozása után kívánatos, hogy mindenki az egész sikkusra megvegye bérletjegyét. A szarvai programon Wallisch Oszkár egyetemi lektorának az újabb olasz irodalomról és Löffler Béla dr. egyetemi magántanárának a Lagerlöf Zelma hazájáról tartandó előadásai szerepelnek.

— **Küzdelem az analfabetizmus ellen.** Az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság Magoss György dr. elnöke alatt ülést tartott, amelyen Seress Ferenc titkár tett előterjesztéseket. A bizottság tudomásul vette, hogy az analfabéták számának csökkentése terén szép és nagy eredményeket értek el. Az 1925—1926. évi munkaprogram és költségvetés tárgyalása során kimondta a bizottság, hogy 2000 aranykorona előirányozását kéri a törvényhatósági bizottságtól az analfabetizmus ellen folytatott küzdelemre a Népszerű Főiskolai Tanfolyam részére, amely a legszebb munkát produkálja és amely komoly tudományos értéket képvisel, hatmillió koronát szavazott meg.

STEPANOV ur! szabó
készít divatos ruhákat.
Elsőrendű munka! Darabos-u. 44.

— **Zsarolás kísérlete miatt elítélt terménykereskedő.** Mandel Kornél debreceni terménykereskedőnek néhány millió koronát kitevő követelése volt Klein Alfréd kereskedőtől, aki azonban a kölcsönt többszöri sürgetésre sem fizette meg, sőt váratlanul Amerikába utazott. Mandel mikor megtudta, hogy Klein Amerikába ment, idehaza maradt feleségétől akarta a pénzt megszerezni és fenyegető hangú levelet írt a Klein feleségének, melyben követelte a pénz visszafizetését. Mandel Kornél ellen zsarolás kísérletéért eljárást indítottak és a debreceni törvényszék a kedden délután megtartott tárgyaláson büntösnek mondta ki Mandel Kornélt és 500,000 Ft-ra pénzbüntetésre ítélte. Az íté-

let végrehajtását azonban tekintettel büntetlen előéletére, felfüggesztették.

— **A karácsonyi segéd és tanonc munkakiállításon résztvevők ügyelmébe.** Az Ipartestület kiállítást rendező bizottsága tájékozódást óhajt szerezni arról, hogy a kiállításon körülbelül mennyien fognak résztvenni. Ezért ismételtén felhívja midazokat, akik a karácsonyi segéd és tanonc munkakiállításon résztvenni kívánnak, hogy a jelentkezéseket még e hét folyamán tegyék meg. Amennyiben valakinék jelentkezési ivre szüksége van, azt az Ipartestületen átveheti. Felhívja a rendező bizottság a munkaadók figyelmét arra is, hogy alkalmazottjaikat mielőbb jelentsék be s hassanak oda, hogy a kiállítandó munkák elkészítése körül akadály fel ne merüljön.

— **Harc a gyermekért.** Loos Gábor gazdálkodó a múlt évben összeveszett a feleségével, aki el is hagyta a házat és a szüleihez ment vissza. A Loos Gábor 4 éves fiacskáját az aszszony magával vitte. Az ember pár hónappal ezelőtt látni akarta a fiát és elment az apósa tanyáira, hogy a fiát megláthassa. A felesége mikor meglátta, hogy az ura a tanyába akar menni, bezárta az ajtókat és nem engedte, hogy az meglássa gyermekét. Az ingerült Loost nagyon felbőszítette a felesége viselkedése s dühében betörte a tanya ajtaját. Loos Gábor ellen magánlaksértés miatt megindult az eljárás és a debreceni törvényszék kedden délelőtt 3 napi fogházra ítélte.

— **Előadás az élelmiszerek hamisításáról.** Az élelmiszerek hamisítása gyakran előfordul Debrecenben. Ennek a hamisításnak a felismeréséről és annak az egészségre való káros hatásáról tart előadást dr. Rotschneck Jenő fővegyész. Üdvös lenne, ha a közönség melegen érdeklődne ezen fontos tárgyú előadás iránt, annival is inkább, mivel a mindennapi élelmiszer bevásárlásoknál ezáltal könnyebbé válnék a hamisított élelmiszerek felismerése. Az előadás a Kereskedő Társulat disztermében lesz 13-án délután 6 órakor. Belépti díj nincs. Nem tagokae is szívesen lát az elnökség.

— **Nem lehet akárci főpincér.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely megállapítja, hogy a vendéglői és kávéházi iparokban főpincérként csak alkalmazhatók. A rendelet szerint főpincér a jövőben csak olyan egyén lehet, aki a vendéglői vagy kávéházi iparban megkívánt szakképzettséggel rendelkezik, vagy pedig ennek hiányában igazolni tudja, hogy már legalább két éven át pincérként működött. Ez a rendelkezés nem vonatkozik olyan egyénekre, akik a jelen időpontban már alkalmazásban állanak, vagy a megelőző hat hónap alatt főpincérként működtek. Az a vendéglős, vagy kávé, aki a rendelet intézkedéseit nem veszi figyelembe, egymillió koronáig terjedhető büntetés alá eső kihágást követ el. E rendelet kibocsátására a bevezetésben foglalt indoklás szerint azért volt szükség, mert egyes vendéglősök és kávéosok a szakmában teljesen járatlan egyéneket alkalmaztak főpincérnek, ami egyrészt a közönség megkárosításával, másrészt pedig a szakmában hosszabb idő óta működött alkalmazottakat elütötte a kereseti lehetőségétől.

**Szerdán
november 11.**

A POLLÓ
Vigest! I. Ríportergrlice.
II. Rádlumautó.

VIGSZINHÁZ
Kizárólag csak Selyemben járó bűnösök.
felöltötteknak! Steinach elmélete.

**Szerdán
november 11.**

— **Értesítjük** a n. é. férfiszövet vásárló közönséget, hogy rak-táron levő szövet egyrészt mélyen leszállított árban áru-sítjuk, míg ezen készlet tart szíves megtekintését kérjük. Raktáron tartunk saját készí-tésű finom angol szövetekből készült átmeneti és téji kabá-tokat, nagyválasztékban min-denféle szőrmeárut. Tisztelettel **Frank József és Testvére** uiszabósága és gyapjuszövet áruháza, Piac ucca 63. Telefon: 10-73.

— **Legnagyobb szőrmeárúház**, Piac vagy Fő-ut 4. szám. Elsőrangú szűcs-árúkn szigorúan szabott árak mellett: seál bunda 7.000.000 K-tól 30.000.000-ig nerc bunda 15.000.000 koronától 100.000.000-ig, sport bunda 1.500.000 koronától 10.000.000-ig, női bőrkabát 2.500.000 koronától 5.000.000-ig, női be-kecskek, női sapka 2.000.000 koronától 5.000.000-ig, róka gallérok és saálók 5.000.000 koronától 10.000.000-ig. Első-rendű férfi bőrkabátok 2.500.000 koro-nától 15.000.000-ig. Mindenemű szűcs-árúban kizárólag saját készítmény. Végh Gyula szűcsmester.

— **Rémes öngyilkosságot** követ-nek el patkányai, ha megveszi az Agrária huskonzerva patkányirtószert. Kapható gyógyszerárban, drogériá-ban és a készítőnél: Standard, Bu-dapest, Kossuth Lajos u. 14.

— **Téli divatlap újdonságok:** **Beaux-Arts des Modes**, **Lyon's Modealbum**, **Efite**, **Saison Pa-rienne**, **Le Chic**, **Costume Manteaux**, **Die Wienerin**, **Wien-er Modekunst**, **Chic Parisien-ne**, **Favorit Album**, **Grandisse**, **Wiener Modeschau**, **Tündér-ujjak**, **Legujabb divat**, **A nő**, **Di-vat Szalon** stb. stb. Kaphatók **Hegedüs és Sándor r.-t.** könyv-kereskedésében. — **Divatlap újdonságok** állandóan érkeznek.

NYILTTÉR

MŰSOR:

SZERDA: *Pintyőke*, operette. Jaczko Cia vendégléltépte. B) bérlet. CSÜTÖRTÖK: *Pintyőke*, operette.

A színházi iroda hírei:

Jaczko Cia vendégléltéptei. Határ-talan lelkesedéstől és elismeréstől kí-sérve lép fel a kis csodaprimadonna, a hájas mulattató *Pintyőke* operett címszerepében, mely alkalmat ad neki, hogy tehetségének és tudásának min-den fázisát teljes mértékben érvénye-síthesse. A kis primadonna egyéb kö-telezettségéi miatt már csak holnap eszillogtathatja művészetét Debrecen-ben.

A régi jó Budapest nagyszerű slá-geroperett vasárnap délután olcsó helyárrakkal.

A vihar premíerié péntek este bér-letszűnetben.

Rózsavölgyi, Bárd és Nádor ka-rácsonyi zenealbumok az 1925-26. évre megjelentek. Tartalmazzák: a fő-városi operett slágerek legjavát, a legujabb magyar hallgató nótákat, csárdásokat, műdalokat; a legdívá-tosabb táncdarabokat; a legkedvel-tebb kabaré és orium dalokat, stb. stb. Ára egyenként, vaskos kötetben, iztízes címlappal K 96.000. Kaphatók: **Hegedüs és Sándor r.t.** zeneműkeres-kedésében, a főposta mellett. Telefon 54.

Mozgósínházak:

APOLLÓ: Vigest! Két sláger egy előadásban. Az amerikai burleszkek kalandos mozaikszerei változatosságá-val tárja föl a newyorki élet apró in-timitásait. A szereplő sporthölgy ve-telkedik a legjobb burleszk komikusok-kal. II. Rádiumautó, vigjáték 5 feivo-náshán, a legjobb német művészekkel.

VIGSZÍNHÁZ: Kizárólag csak fel-nötteknek! Selyemben járó bűnösök, modern történet, 6 felvonásban. A fő-szerepekben: Eleonor Boardmann és Conrad Nagel. A Steinach ifjúsítási problema megoldása egy igen érdekes keretben. Megelőzik: Akiknek nem kell a szépség, vagy pedig 2 amerikai burleszk.

„METEORBAN” esütörtökön „A ha-lál kapitány” és „Legényfogás Ame-rikában”. 2 sláger egyszerre! Ágnes Ayres és Mahlon Hamilton főszerep-lésével. Előadások 6 órától.

KÖZGAZDASÁG

Tartott irányzat a gabonatözsén

A tözsdetanács hivatalos árjegyzése 70-os tiszai buza 342,5-345, fe-jérmegei 337,5-340, egyéb dunántúli 335-337,5, 77-es tiszai 347,5-350, fe-jérmegei 342,5-345, egyéb dunántúli 340-342,5, 79-es tiszai 352,5-355, fe-jérmegei 347,5-350, egyéb dunántúli: 345-347,5, rozs 217,5-220, árpa 240-250, sörárpa 310-340, köles 190-190-195, zab 240-255, ötengeri 170-275, reepe 610-620, korpa 160-162,5 ezer korona ab Budapest, mázsánként Lucerna 20-22, jóhere, arankás 17-18, arankamentes 19-21 ezer korona, ab Budapest, kilonként.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárlistája: Angol font 345,500-346,500, Cseh korona 2102-2120, Dinar 1252-1266, Dollár, 5-ös bi-től felfelé 70,960, Dollár, kisebb bankjegyek 70,860-71,580, Francia frank 2841-2871, Zoty 11,605-11,805, Lei 328-334, Leva 511-517, Lira 2827-247, Osztrák schilling 10,020-10,086, Hol-landi forint 28,485-28,685, Svájci frank 13,716-13,802, Dán korona 17,570-17,726, Svéd korona 18,860-18,970, Norvég korona 14,270-14,420, Belga frank 3215-3239.

NYILTTÉR

Zöldi Imre ügyfelem megvette Francz József Nyil ucca 2. szám alatti fűszer- és vegyeskereskedését. Fel-kérem Francz József hitelezőit, hogy követeléseiket 3 nap alatt nálam jelent-sék be, mert később bejelentett kö-veteléseket ügyfelem nem vesz figye-lembe.

Dr. Hegedüs Loránt ügyvéd, Debrecen, Nyomatató ucca 4.

* E rovatban közlöttekért nem vál-lal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Főtéri üzlethelyiség berendezéssel és modern portállal lelépés nélkül kiadó. Cim a kiadóban.

KUN JÓZSEF késműves-műköszörüs Széchenyi utca 1. Javítások Jutányos áron.

885/1925. vh.

Árverési hirdetés.

A debreceni ktr. bíróságnak 1925. Pk. 17558. sz. végzése folytán Stein-berger Salamon cég javára 714.900 kor, tőke, ennek 1925. június 27-től járó 18% kamatai 221.600 kor. eddig, és a még felmerülő költségekből álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — 1925. évi november hó 13. napján, d. e. fél 12 órakor Debrecenben, Hatvan ucca 1. sz. a. szűkség esetén becs-áron alul is elárverezem azon 23.500.000 koronára becsült inósa-go-kat, melyek a fenti foglaltási ikönyv-ben l. t. a. felhírlaglattak u. m. zongora, Wertheimszékény, bútorok és egyébek.

Debrecen, 1925 október hó 24. **Tihanyi Vilmos** kir. bír. végrehajtó.

Legujabb külföldi zenemű slágerek!

Donaldson: Come back To me.
M. Berk: Down Home Blues.
Schoebel: Snite 16.
Ropp: Sunset.
Morton: Gypsy Sweetheart.
Kahn: Look who's Here.
Magine: Paddling.
Cooper: Please.
Barris: Hong Kong Dream Girl.
Howard: Iwant you.
Frey: Molly.
Nelson: After The Storm.
Greer: Florida.
Ellington: With You Chocolate Kiddies.
Jackson: Throw-Down Blues.
Friend: Speech.
Woods: No One Knows What It's All About.
Lebieg: Sleep.

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.t. zeneműkereskedésében, a főposta mellett.

Telefon 54.

280,000 koronától **velour, schiffon KALAPOK** beszereshetők. — Bársonykalapok legolcsóbb árban. **Velour és selyem bársony kalapok** nagy választékban. **LAUER és FÜLÖP** női kalapszalon **Debrecen, Rákóczi-utca 9.**

FESTÉKET, padlólakot, brunolint, terpen-tint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket ki-váló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat **STERN festéküzletében,** Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Takács Imre hangszerkészítő **Zongora hangoló.** Orgona és Harmonium javítást vállalok **Piac-utca 56. sz.**

GÖRCSÖS LAJOS **BATTHYÁNY-U. 26.** VILLAMOS SELYEM ERNYÖK KÉSZÍTÉSÉT VÁLLALJA. **RADIÓ ALKATRÉSZEK KAPHATÓK.**

Őszi saisonra mindenféle iskolai és intézeti ruházati cikkek legolcsóbb napi áron beszereshetők **SZABÓ ÉS ZENGEVALD** cégnél **Debrecen, Szent Anna-u. 3.**

FEST LENGYEL TISZTIT mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban **Csapó-utca 28.**

Aki jó és olcsó bőr- és átmeneti kabátot, ugyszintén férfi-, fiu- és gyermek ruhát akar beszerezni, nagyválasz-tékban talál **Tegdes Károly utódánál** **Csapó-utca 8. szám.** Mérték után öltönyöket már 500 ezer koronától is gyapjuszövet maradékból készítettünk.

Autó-gummit, hó- és sárclpöt jól és olcsón javit, használt gummit vesz és elad **Orbán, Piac-utca 9.**

Máthéi János szerelő- és bádogosmester **DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 24.** **Telefon 321.**

A legutányosabb napi áron készitek garancia mellett **vizvezeték, csatornázás,** központi gőz- és melegvízfűtési be-rendezéseket, épület, bádogos mun-kálatakat és javításokat. **Ha jó munkára van szűksége, forduljon cégemhez.**

A könyvpiac legnagyobb szenzációja!

A MAGYAR KIRÁLYTRAGÉDIA **IV. KÁROLY** Irta: **BALASSA IMRE**

A nagyközönség előtt nagyrészt ismeretlen intimitások a királyról és környezetéről

(A világtörténelemnek abban a nagy drámaciklusában, amely nem régen szemünk előtt pergett le, egyik meg-rázó színjáték követi a másikat. Mi-után az események időben már annyira eltávolodtak, hogy a krónikás előtt lassan szilárd formát ölt magára az, ami eddig bizonytalanság volt, hozzáfoghatunk a közelmúlt történel-mének megírásához.)

E kötet kiegészítője a közelmúlt egyetemes történetének. Sok dolgot tisztáz és sok téves felfogást oszlat el és igyekszik objektivitásával helyes impressziót adni az olvasónak.

Tárgykörénél fogva a legérdeke-sebb könyv, ami a sajtót a köz-el-múltban elhagyta.)

256 oldalon, képekkel és egy kézírásos királylevél reproduk-ciójával, ára fűzve 80,500.— K, kötve 103,000.— K.

Kapható: **Hegedüs és Sándor r.t.** könyvkereskedésében a főposta mellett. **Telefon 54**

Iskolai kézmunkaanyagok
pamutok és minták legnagyobb választékban jutányosan kaphatók.
SZILÁGYI LAJOS
kézmunka és műhímző vállalata
Széchenyi-utca 1.

KUN JÓZSEF uridivatterme
Széchenyi-utca 1.
Dus választékban érkezett divatos angol keimekből meglepően előnyös árban vállal részletre is.

„Belvárosi“
kalapszalokban **Kossuth-u. 26. sz., elegáns bársony kalapok** minden színben **140.000, velour chiffonból 300.000 koronáért** kaphatók. **Átalakítás 60.000.**
Angol és francia ruhák olcsó árban készülnek.

Paplanvarrodámban készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, varroda: Kossuth-utca 11., Üzlet: Sas-utca 4.

ZONGORA és vonóshangszerek javítását és hangolását helyben és vidéken jutányos áron vállalja **Tonté** zongorakészítő, Piac-u. 30. (udvarban).

A legjobb porosz szén és koks
békébeli minőségű, kapható a legolcsóbb napi árban
Gabányi-féle
szén- és tüzfatelepen.
Cégtulajdonos: **Láng Miklós,** Csapó-utca 28. sz. Telefon 4-49. Ugyanott
száraz tűzifa is kapható.

Fournér
épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

E heti könyvujdonságok:
Kodolányi: Börtön (regény). (Kemény, rögös magyar földből hajtott ki ez a regény, hatalmas erővel rajzolt paraszt alakjain át a föld szívét érezzük dobogni.) 33.100.—
Wells: A szív titkos kamarái. (A nagy angol regényíró egyik legújabb, magával ragadó finomsággal írt műve.) 58.800.—
Geoffrey Moss: Édes paprikai regény 2 kötetben. Geoffrey Moss, aki Magyarországról ezt a meleg szeretettel átítatott, érdekesítő regényét írta, a tegnapi és a holnapi Magyarországnak ajánlja. Angol nyelven már eddig 11 kiadást ért el.) 96.000.—
Bernstein Henry: Baccarat (dráma 3 felv.) 14.700.—
Frank Heller: 1002 éjszaka, regény 51.500.—
Krndy Gyula: 16 város, 16 leánya 14.400.—
Deseő Lajos: Oroszháború 1914—1917. 100.000.—
Nagy téli vasuti menetrend, külf. csatlakozással. Közép Európa vasuti térképével 40.000.—
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.

Divatos parókák
Speciál beby hajvágás
Henne hajfestés
Örök ondolás
Párisi hölgyfodrász
Tejplac.

Nappali frizura. Esteli frizura.

Elektromos és kézi Üzemű WOODSTOCK és PROTOS írógépek
magyarországi kizárólagos vezérképviselője
HEGEDÜS ÉS BORY
DEBRECEN, KIRÁLY-U. 8. TELEFON 8-75.
Kedvező fizetéssel felvétel. — Díjmentes vételköltségtérítés nélküli bemutató bárhol.

Brüll S. havi vagy heti **részletfizetésre!**
áll. vizsg. fogász
fogműtermében
Készít: arany hidakat, arany és műarany fogkoronákat, fogtömést, foghuzást stb.
Debrecen, Piac-utca 72., Deák Ferenc-utca sarok.

Aki még nem tudja
az győződjön meg, hogy a legolcsóbban az
Arany Bika divatházban
(Bika-épület) szerezheti be ruházati szükségleteit
Az őszi idényre
máris dusan felszerelt áruaktár áll a t. vásárló közönség rendelkezésére.
Bel- és külföldi szövetek, selymek, vásznak, kötött kabátok, harisnyák, férfi és női fehérneműek a legolcsóbb árak mellett.
Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

Nyomtatványok

legolcsóbban és izlésesen készülnek
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai rt. nyomdájában.
Nyomda: Piac ucca 49. Telefon 18. sz.
Üzlet: Piac ucca 34. Telefon 54. szám.

Butorraktáramat
vételkényszer nélkül tekintse meg. Olcsó leszállított áraink felülmúlhatatlan!
Fenyves
butoráruház, Kistemplomnál.

Nagy Gyuláné
angol és francia nőiszabó
Nagy Gyula
műhímző és gépjáratoló
Bika-bérbház, József kir. herceg-utcal oldalon.

Perzsaszőnyeget
szakszerűen javít és tisztít
Izsák szőnyegáruház
Simonffy-utca 7.

Tölgy oszlopok,
lépcsőnek, kútrámának való **fák és kerítés gyámok, műfák**
bármily mennyiségben, azonnali szállításra beszeresethetőek
Bartha fatelepén
Ispotály-u. 3/b. Telefon 7-85.

Autogén hegesztés
jutányosan
Sipos István lakatosnál
Csapó-utca 81.
Kész **tűzhelyek kaphatók.**

HAAS LIPÓT
DEBRECEN,
Ferencz József-ut 58.
Telefon: 9-63.

Valódi argaman
nagy szőnyegek minden színben és nagyságban.
Nagy szőnyegek
nyitott, 200/300 méretben K 1,495.—
Futószőnyeg
65 cm. széles K 35.—től minden árra.

Plüsch és boukle
futók óriási választékban.
Függönyök
etamin szines mintával, művészi kivitelben, teljes ablak 2 szárny, 1 drapéria K 160.—, 180.— és minden árban.

Átvetők, asztalterítők
plüsch és szövetben, óriási választékban.
Butorszövetek, matrac- és roletta-grádlík a legolcsóbb árban.
Linoleumok
minden szélességben, gyönyörű mintákban.
Gummikabát, sár- és hócipők
gyári lerakata.
Árak ezer koronákban.

APRO HIRDETÉSEI

Egyszeri közlés díja 10 szög 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítatnak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban.

POSTA

CSÓKOS ifju nyár. Bocssáson meg drágám, hogy nem voltam ott, de a Széchenyi ucca 15. alá kellett mennem Gärtnerhez, hogy a zongorát felhangolja. 1721

VÉTEL

KÉNYSZERKÖLCSÖN, hadikölcsönkötvényeket vesz dr. Balázs bankház, Plac 89. sz. Telefon 143. 1637

VASÚSTÓT keresek megvételre 300-350 literest, csak gömbölyű fenékek. Szappanos-u. 22. 1678

KÉNYSZERKÖLCSÖN és hadikölcsönkötvényeket veszek. Bővebbet Miklós u. 13. 1715

TEJET 100-150 literig állandó megvételre keresek, Salamon, Miklós ucca 25. 1602

ELADÁS

FÉRFI télikabátok, férfiruhák, cipők jutányosan eladó. Kossuth ucca 9. I. emelet. 1719

PIANINÓ fekete, vaspáncélos, kereszt-huros, ismét érkezett Gärtnér, Széchenyi ucca 15. 1720

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

RÓZSABURGONYA elsőrendű kapható házhoz szállítva. Rákóczi ucca 5. Telefon 1. 1580

4 SZOBÁS azonnal beköltöztető lakással Késes 32. ház eladó. 1496

KALAPOK hársnyóból, divatszineken 140.000, velouchifionból 300.000, alakítás 60.000. Angol és francia ruhák elegáns kivitelben legolcsóbb árban készülnek Belvárosi női divatterem és kalapszalon, Kossuth ucca 26. 1670

IRÓGÉPEK újak, elsőrendűek jóállással hétmillióért, használtak jókárban 800.000 koronától Ardónénál. Simonffy 2. Telefon: 13-53. 3967

Szép női harisnyák, zoknik, szvetterek legolcsóbban beszerezhetők CSILLAG-ÁRUHÁZBAN Bádógos-utca 1.

ELADÓ Jókai ucca 11. szám alatti családi ház. 1677

OLCSÓBB lett a kenyér! Fehér kenyér 5000. Félbarna kenyér 4000. Mindenkinek hazakiüldöm. Kohn, Simonffy u. 18. Degenfeld-tér II. sor. 30. számú sátorban. 1671

TÉGLA, alkalmi vétel, olcsón eladó Grünberger, Plac 58. Telefon 12-57. 1673

ELADÓ Jókai ucca 44. számú ház, átadó lakással. Értekezni ugyanott. 1664

IRÓGÉPSZALAGOK primák 20.000 koronától Ardónénál. Simonffy 2. Telefon 13-53. Tucatvételnél 10% engedmény. 3968

BIHARMEGYEI nagyközsegekben piactéri ház, üzlet, kényelmes lakással. más vállalkozás miatt eladó. Cim a kiadóban. 1714

VÁSZONSZÓVÓSZÉK van, eladó. Nyilastelep, Kossuth Lajos 8. szám. 1662

PLIMUTH kakasok és tyúkok nagytestű, fatiszta állatok vannak eladó. 1679

OBOR, uszta, jóízű eladó. Miklós ucca 21. 1667

BÉLYEGOTTHON, Fűvészkert u. 14. nyitva naponként 9-5 óráig. Külföldi bélyegekből dus választék, olcsó árak. 1722

ELADÓ szőlő. Beköltöztető háromszobás lakás, téli-nyári veranda és mellékhelyiséggel, jóvízi kut, villany, pince stb. Értekezni Harmathy könyvkereskedésben, Fűvészkert u. 14. 1726

ELADÓ Salétrom u. 20. alatti telek, közvetlen vasúti sínpár mellett, körítéssel kerítve, tülzfa, szentelepeknek alkalmas. Dr. Miklós ügyvéd, Humyadi u. 10. 1724

TENGERI csutka kapható a Közraktárban. Híd ucca 14. 1725

ÜVEGJÁRTÓ tokkal, jókárban és egy nördökád eladó, Csokonai u. 44. 1691

FEJESKÁPOSZTA eladó, métermázsája 40 ezer korona. Tégláskert, Létai ucca 1. szám. 1697

ELADÓ Erzsébet-ut 46. sz. nagytelekű ház, beköltöztető lakással. Értekezni ugyanott. 1719

Csipke beadásokat (ondírozás) méterszáma is vállal „HÉRA” kézimunkaüzlet Simonffy-utca 5. sz.

ELADÓ három uccára avító adómentes ház, mindkét székán üzlet. Háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel elfoglalható. Maróthy György 41. 1686

FAESZTERGAPAD kicsi, teljes felszereléssel műkedvelőknek, férfiruha és átmeneti kabát, cinkfürdőkád, üst-ház üsttel eladó, Nyomatató u. 3. 1684

GYERMEKÁGY fehér vascsőből, kifogástalan állapotban eladó. Nyomatató ucca 3. 1683

MŰVIRÁGOT, levelet, maradékbarsony vagy selyemből olcsón készítek. Cim a kiadóban. 1680

Jóminőségű **butorok** olcsó áron részletfizetésre kaphatók **WEINSTOCK HENRIKNÉL** Miklós-utca 2., Apolló-butorüzlet.

PÉNYEZETT egy sodronnyal eladó. Kissné, Búsi ucca 17. 1711

EGY olajtengelyes könnyű csukott bártár és egy Triumph alighasznált répvágó eladó. Miklós 51. 1712

ELADÓ ház sürgősen és jutányosan. Kut ucca 62. számú, 2 szoba, előszoba, konyha, beköltözéssel. 1640

TÉLIKABÁT alighasznált eladó Arany János u. 14. iroda. 1718

HASZNÁLT régi butorok eladók. Arany János u. 13. 1485

UJLEPTAI 1923. és 1924. évi terméshőbor, olaszrizling és furmint hordótételekben is kapható Tóby József termelőnél. Széchenyi ucca 45. 1694

ELADÓ ház, nagy fásított kerttel vagy jeléssel kiadó. Dobó ucca 31. 1692

FARKAS Kálmán szakképzett orgona, zongora és harmonium készítő műhelyét megnyitotta Darabos ucca 17. szám alatt, ahol elvállal teljesen újak készítését és zongorák szakkereseti hangolását szavatosság mellett. 1689

ELADÓ összecsiszolható vasgép, egyfiókos cseledégy és egy új dobkályha. Mester ucca 6. 1601

TÉLI kosztium vékony alakra eladó. Miklós ucca 21. 1688

Wacha Róbert ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
FEHÉRNEMŐ MOSÁS, VASALÁS LESZÁLLÍTOTT ÁRAI:
 1 drb duplagallér 1200 1 drb félkemény ing 7000
 1 drb szimpla gallér v. közelő 1000 1 drb puha ing 6000
 1 drb keményelőző ing 8000 1 drb kimosott ing vasalása 8000
DEBRECEN, SIMONFFY-UTCA 55. SZÁM ALATT.

KERESLET

ZSIDÓ egyetemi hallgató gimnáziumi, polgári tanulók tanítását felelősséggel vállalja. Cim: Friedman Béla, Simonffy ucca 49. 1

MÁSOLAST, leírást, címzést stb. hasznoló irásokat, legolcsóbban vállalok gyakorlott, helyesírással. Cim a kiadóban. 1540

OKLEVELES tanárment egész napi foglalkozásra három gyermek mellé keresek. Cim a kiadóban. 1642

ÜGYESEN rajzoló fiu tanulónak felvételt Feldheim Sándor ékszerkészítőnél. Plac 19.

NŐI kalapokat rövid idő alatt olcsón készítek, alakítok. Cserepes 16. 1643

KOMOLY, intelligens úriember helyettes cégvezetői minőségben felvételt. Ajánlatokat eddigi működés, fizetési igény és pontos címmel el látva „Nagy kereseti lehetőség” jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek. 1667

IZRAELITA ügyes fiatalember, aki borkezelésben járatos, pincemesternek ajánlkozik, vidékre is elmegy. Cim a kiadóban. 1716

KERESKEDELMi utazók és ügynökök állandó alkalmazást nyerhetnek helyi nagyvállalatnál. Ajánlatokat eddigi működés, fizetési igény és pontos címmel el látva a lap kiadóhivatalába „Nagy kereseti lehetőség” jellegre kérünk. 1666

KEZDŐ gépirónó állást keres, azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 1657

GÉPIRÓNÓ azonnali belépésre felvételt. Arany Bika-bérlőház, I. emelet, 6. szám. 1665

KERESKEDELMIT végzett, 26 éves, nőden, izr. vallású, abszolút mérlegképes könyvelő, perfekt magyar, német levelező állást keres. Megkeresések „Elsőrendű munkaerő” jellegre a kiadóba kéretnek. 1668

GAZDÁTISZTI állást keresek, 30 éves gyakorlatom van. Cimem kiadóban. 1658

ZONGORÁZNI jutányosan tanítok, gyakorlókat elfogadok. Cim a kiadóban. 1681

FODRÁSZSEGÉD jó munkás és egy tanuló azonnali belépésre kerestetik. Balogh fodrász, Hajduböszörmény. 1695

IRODAI munkálatokat, könyvelést értő izr. fiatalember állást keres. Cim kiadóban. 1699

UNIVERSITÁTSHÖRER untrrichtet deutesch, mit Verantwortlichkeit laut bester Methode. Adresse beim Debreceni Független. 1486

NÉMET megbízható intelligens nevelőnt keresek fiamhoz, Debrecen melletti nagyközsegekben. Cim kiadóban. 1676

ÜGYES kifizetőleány felvételt azonnal Neumann József cipőüzletében, Plac ucca 75. 1674

ÜGYNÖKÖT keresünk jutalékra, akik fűszerszakmában utaznak. Apolló cukorkagyár Debrecen. 1717

PERZSASZÖNYEG készítésére lakásán megtanítom. Mintát nagyítok. Érdeklődni Dapsynál, Plac u. 31. 1706

EGY jobb megjelenésű józanéletű fiatalember mindenféle munkára használható legyen felvételt az Áron Miksa cégnél, Kishegyesi-ut 3. 1641

KÖNYVELŐNŐ kerestük, aki a magyar és német levelezésben is járatos. Jelentkezhet Zoldán J. Plac u. 26/b. I. em. 1698

FIGYELEM! Kabátmunka varrónak uriházakhoz ajánlkozik. Nőruhák varrását olcsón vállalom. Plac ucca 64. ajtó 2. 1707

FŐZNI, fejni tudó asszony, esetleg 12-14 éves leányával gazdatiszti házhoz kerestetik. Jelentkezni Rákóczi 59. 1709

MÉRLEGKÉPES könyvelővé két hét alatt háromszázezer koronáért ki képezem. Cim kiadóhivatalban. 1727

KÉTSZOBÁS lakásért félmillió havi bért fizetek. Cimem kiadóban. 1659

GYERMEKSZERETŐ minden szakkácsnt felveszek 3 tagú családhoz. Homokkert ucca 121. 1675

EGY jobb fiatalember raktárnoki vagy ehhez hasonló állást keres némi kaució ellenében. Cimet a kiadóban kérek leadni. 1729

MANDELNÉ Mezei Sári, Simonffy u. 47. varrodáját ismét megnyitotta. Angol és francia ruhákat jutányosan készít. 1699

Villanyvilágítás és erőátviteli berendezést legolcsóbban készítek felelősséggel. Villamos motorok és szerelési anyagok, izzólámpák állandóan raktáron.

Villamossági vállalat FANTA ERNŐ
 Simonffy-utca 7. Telefon 10-10.

VEGYES

LELÉPÉSSEL keresek 2-3 szobás belterületi lakást. Frohner szálloda 57. 1728

FARKASKUTYA találtatott, igazolt tulajdonosa átveheti Pacsirta u. 4. 1723

ZÁLOGHAZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 1651

MANICUR hölgyeknek, uraknak. Elsőrendű kiszolgálás, Boczán fodrásznál, Hatvan ucca 2. 1619

ATADÓ kétszobás lakás Piacon, Grünberger, Plac 58. Telefon 12-57. 1672

ROVIDÁRU és kézimunkaüzlet Piac uccán átadó. Cim a kiadóban. 1663

PIACON, központon kapualj kiadó. Hordót, meleggyaplakot kölcsönzők Csapó ucca 19. 1669

Frack, szmoking és zsaket kölcsönző Intézet. Vég, Vár-u. 2.

EGY uccai butorozott szobába lakótársat keresek, jobb iparos vagy kereskedőségű. Veres ucca 3. 1682

BUTOROZOTT szoba, nagy, tisztá, jutányosan kiadó. Szappanos ucca 16. 1693

BUTOROZOTT szoba azonnalra kiadó, esetleg butor nélkül is. Csapó vendéglő, Szoboszlói-ut 3/b. 1708

NÉGYSZOBÁ parkettel, fürdőszoba, villany, vízvezeték és mellékhelyiségekkel kiadó. Cim a kiadóban. 1690

LEGFORGALMASABB helyen üzlet-helyiség átadó, esetleg ugyanoda rentabilis üzlethez tőkével betársulnék. Cim a kiadóban. 1660

KERTÉSZETRE alkalmas területet keresek 2-5 holdig, lehetőleg lakóházzal város közelében, hosszú lejáratu bérletre, esetleg tulajdonossal társulnék. Kishegyesi ut 30. szám. 1661

966/1925. vh.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1925. Pk. 17043/3. sz. végzése folytán Weisz Zoltán javára 10.000.000 kor. tőke és járulékaiból álló követelésnek behajtása végett alperes debreceni lakos ellen 1925. évi november hó 20. napján, d. e. 9 órakor Debrecenben, Széchenyi ucca 30. sz. a. szűkség esetén becsáron alul is elárverezem azon 34.000.000 koronára becsült a fenti számú jegyzőkönyvben 1-14 t. a. lefoglalt varrógépek, inkek és egyéb ingóságokat.
 Debrecen, 1925 október hó 26.
Lőrincz Endre
 kir. bír. végrehajtó.